

Поддршка за подготовка на Национална стратегија за одржлив развој во
Република Македонија

Предлог-Национална стратегија за одржлив развој, февруари 2008 година
Дел II: Стратешка основа и анализа

Анекс бр. 3:

Заложбата на Република Македонија кон одржлив развој

Заложба на Република Македонија кон одржлив развој

Споредба на сегашниот статус со Стратегијата на ЕУ за одржлив развој (Преглед на Стратегијата за одржлив развој на ЕУ (ЕУ СДС) – Нова стратегија. 26 јуни 2006 година)

Во понатамошниот текст: „РМ“ значи дека Република Македонија се согласува со наведеното прашање во спомнатиот блок на процена. „НП“ значи „неприменливо“ бидејќи ова прашање е одговорност само на ЕУ.

Заложба кон одржлив развој	Целосна заложба	Делумна заложба	Преземени почетни чекори	Нема заложба
1. Концепт		РМ		
2. Барселона		РМ		
3. Нова Стратегија за одржлив развој				РМ
4. Глобална солидарност	НП	НП		НП
5. Заедници за одржлив развој		РМ		
6. Декларација		РМ		
Вкупен резултат	0	4	0	1

Табела 1: Наша заложба кон одржлив развој

Клучни цели	Целосно постигната	Делумно постигната	Преземени почетни чекори	Непостигната
Заштита на животната средина			РМ	
Социјална правичност и кохезија				РМ
Економски просперитет				РМ
Исполнување на нашата меѓународна одговорност	НП	НП		НП
Вкупен резултат	0	0	1	2

Табела 2: Клучни цели

Принципи на водење политики	Целосно применет	Делумно применет	Преземени почетни чекори	Неприменет
Промоција и заштита на основните права		РМ		
Солидарност со генерациите и меѓу нив			РМ	
Отворено и демократско општество		РМ		

Вклученост на граѓаните				PM
Вклученост на деловните и социјалните партнери	PM			
Кохерентност на политиките и управувањето				PM
Интеграција на политиките				PM
Употреба на најдоброто достапно знаење				PM
Принцип на претпазливост				PM
Примена на принципот „загадувачот плаќа“			PM	
Вкупен резултат	0	3	2	5

Табела 3: Принципи на водење политики

Искористување на синергиите меѓу Стратегијата за одржлив развој на ЕУ и Лисабонската стратегија за пораст и работни места	Целосно искористена	Делумно искористена	Преземени почетни чекори	Неискористена
7. Конкурентност, економскиот растеж, работни места			PM	
8. Иновација и претприемаштво				PM
9. Инвестиции			PM	
Вкупен резултат	0	0	2	1

Табела 4: Искористување на синергиите меѓу Стратегијата за одржлив развој на ЕУ и Лисабонската стратегија за пораст и работни места

Креирање подобри политики	Целосно спроведено	Делумно спроведено	Преземени почетни чекори	Не е спроведено
10. Вкрстена координација				PM
11. Процена на влијанието				PM
12. Процена на изводливоста		PM		
Вкупен резултат	0	1	0	2

Табела 5: Креирање подобри политики

13.1. Седум клучни предизвици <i>Решавање на глобалните цели</i>	Целосно решено	Делумно решено	Преземен и почетни чекори	Нерешено
1. Климатски промени и чиста енергија: <i>Да се ограничат климатските промени и трошоците од нив и негативните ефекти за општеството и за животната средина</i>			PM	
2. Одржлив транспорт: <i>Да се обезбеди дека нашите транспортни системи ги исполнуваат економските, социјалните и еколошките потреби на нашето општество со минимизирање на</i>				PM

<i>нивните непожелни ефекти врз економијата, општеството и животната средина</i>			
3. Одржлива потрошувачка и производство:			PM
<i>Да се промовираат одржливи насоки на потрошувачка и производство</i>			
4. Зачувување и управување со природните ресурси:		PM	
<i>Да се подобри управувањето и да се избегне прекумерната експлоатација на природните ресурси, со признавање на вредноста на услугите на екосистемот</i>			
5. Јавно здравство:		PM	
<i>Да се промовира добар систем на јавно здравство под еднакви услови и подобрување на заштитата од болести</i>			
6. Социјална вклученост, демографија и миграција:		PM	
<i>Да се создаде општество кое обезбедува социјална вклученост така што ќе се земе предвид солидарноста меѓу генерациите и во рамките на генерациите и да се обезбеди и зголеми еднаквоста на животот на граѓаните како предуслов за трајна поединечна благосостојба</i>			
7. Глобални предизвици во врска со сиромаштијата и одржливиот развој:	НП	НП	НП
<i>Активно да се промовира одржлив развој во целиот свет и да се обезбеди дека внатрешните и надворешните политиките на Европската унија се конзистентни со глобалниот развој и со нејзините меѓународни заложби</i>			
Вкупен резултат	0	3	1 2

Табела 6: Седум клучни предизвици: Решавање на глобалните цели

13.2. Седум клучни предизвици: <i>Остварување на оперативните цели и таргети</i>	Целосно постигната	Делумно постигната	Преземени почетни чекори	Непостигната
1. Климатски промени и чиста енергија: <i>Протокол од Кјото; Енергетска политика за Европа за 2006 година, интеграција на политики, таргети за 2010 и 2015 година за енергија и за потрошувачка на електрична енергија; таргети за биогоривата за 2010 и 2015 година; таргет за глобална заштеда на енергија за 2017 година</i>				PM
2. Одржлив транспорт: <i>Раздвојување; одржлив транспорт; намалување на загадувачите; еколошки транспорт; бучава поврзана со транспортот, рамка на ЕУ за јавен транспорт на патници; нов возен парк автомобили; преполовување на бројот на загинати во патнички транспорт до 2010 година</i>				PM
3. Одржлива потрошувачка и производство: <i>Носечки капацитет на екосистемите и раздвојувањето; еколошка и социјална реализација за</i>				PM

производите и процесите; „Зелени“ јавни набавки до 2010 година; глобално пазарно учество во еколошките технологии и еко-иновациите

4. Зачувување и управување со природните ресурси:

PM

Ефикасност на ресурсите; конкурентска предност, подобрување на управувањето; запирање на загубата на биоразновидност; глобални цели на ОН за шумите за 2015 година; избегнување на создавањето отпад

5. Јавно здравство:

PM

Развивање капацитет за реакција; закони за храна и за сточна храна; високо ниво на здравје на животните; заболувања поврзани со животниот стил и хронични заболувања; намалување на нееднаквоста во здравјето; REACH 2020; подобри информации; подобрување на менталното здравје

6. Социјална вклученост, демографија и миграција:

PM

Цели за 2010 година во врска со сиромаштијата и социјалното вклучување; социјална и територијална кохезија; модернизирање на социјалната заштита; жени и постари работници; миграциска политика на ЕУ; негативни ефекти од глобализацијата

7. Глобални предизвици во врска со сиромаштијата и одржливиот развој:

PM

Меѓународно договорени цели и таргети; ИЕГ (интеррегионално управување со животната средина); помош до 2010 и 2015 година; преговори со СТО; кохерентност и квалитет на политиките за помош; надворешни политики на ЕУ

Вкупен резултат

1 0 2 4

Табела 7: Седум клучни предизвици: Остварување на оперативните цели и таргети

13.3. Седум клучни предизвици: <i>Спроведени активности</i>	Целосно спроведена	Делумно спроведена	Преземени почетни чекори	Не е спроведена
<p>1. Климатски промени и чиста енергија: <i>Следни активности во 2012 година за Акцискиот план за климата од Монреал; насоки за намалување; економично намалување на емисиите на автомобилите и авионите; План на ЕУ за трговија со емисиите; Акциски план за енергетска ефикасност; таргети за 2010 за обновливи извори на енергија; употреба на биомаса; ефикасност на електроцентралите</i></p>			PM	
<p>2. Одржлив транспорт: <i>Економски и еколошки резултати на сите начини на транспорт; економични инструменти; алтернативи на патниот транспорт; наплата на инфраструктурата; поморски и воздушен сообраќај; безбедност на патиштата; урбанистички транспортни планови</i></p>				PM
<p>3. Одржлива потрошувачка и производство: <i>План на Еу за одржлива потрошувачка и производство до 2007 година; дијалог со фирмите, најдобри практики; Акциски план за еколошки технологии; обележување на резултатите; кампањи со малопродавачите</i></p>			PM	
<p>4. Зачувување и управување со природните ресурси: <i>Заведничка политика на риболов; таргети за одржлива употреба на природните ресурси; одржливо управување со шумите; Мрежа Natura 2000; Стратегија за биоразновидност на ЕУ; интегрирано управување со водените ресурси и интегрирано управување со крајбрежните зони; Зелена книга на Комисијата за поморските прашања</i></p>		PM		
<p>5. Јавно здравство: <i>Акциски планови за решавање на опасностите по здравјето; здравје и спречување болести; позитивна емоционална состојба; генетски модифицирана храна; ХИВ/СИДА, туберкулоза и маларија; свесност и разбирање; квалитет на воздухот во затворени простории; загрозени групи, вклучувајќи ги децата; здравје при транспорт и Паневропска програма за животна средина</i></p>			PM	
<p>6. Социјална вклученост, демографија и миграција: <i>Сиромаштија меѓу децата; социјално вклучување и кохезија, Европски акт за младината; Европски договор за еднаквост на половите; пензии; демографски предизвици, вклучувајќи возраст и промена на земјиштето; миграциска политика на ЕУ</i></p>			PM	

7. Глобални предизвици во врска со сиромаштијата и одржливиот развој:

PM

Иницијатива „Вода за живот“; Заедничка програмска рамка на ЕУ; стратегии на Еу за Африка; меѓународна трговија; Европска инвестициска банка и Партнерство за инфраструктура ЕУ-Африка; УНЕП за зајакнување на УНЕО

Вкупен резултат	0	1	4	2
-----------------	---	---	---	---

Табела 8: Седум клучни предизвици: *Спроведени активности*

Вкрстени политики кои придонесуваат во општеството на знаење:	Целосно применета	Делумно применета	Преземени почетни чекори	Неприменета
Образование и обука				
14. Генерално образование како предуслов за одржлив развој		PM		
15. Образованието како инструмент за социјална кохезија, благосостојба и квалитетно вработување			PM	
16. Еднакви можности, ИКТ–квалификации и регионални поделби и почеток со „2010 – Европско информатичко општество за пораст и за вработување“			PM	
17. Национални акциски планови во контекст на Деценијата за образование за одржлив развој на ОН (2005 – 2014) особено работната програма „Образование и обука 2010“			PM	
Вкупен резултат	0	1	3	0

Табела 9: Вкрстени политики кои придонесуваат во општеството на знаење: *Образование и обука*

Вкрстени политики кои придонесуваат во општеството на знаење:	Целосно применета	Делумно применета	Преземени почетни чекори	Неприменета
Образование и обука				
18. Краткорочна поддршка со одлука за проектите и долгорочни		PM		

визионерски концепти засновани на вкрстени активности и интердисциплинарна работа. Важност на заедничката активност меѓу социјалните, економските, еколошките системи и анализата на ризикот, системи за известување и системи за проекции и спречување					
19. Инструменти за обезбедување ефективна имплементација на 7-та Рамковна програма				PM	
20. Значење на сметководството на националниот доход, вклучувајќи ги расходите поврзани со животната средина					PM
21. Важна улога на универзитетите и другите институции за високо образование Создавање партнерство со универзитети од трети земји		PM			
Вкупен резултат	0	2	1	1	

Табела 10: Вкрстени политики кои придонесуваат во општеството на знаење: *Истражување и развој*

Финансирање и економски инструменти	Целосно применето	Делумно применето	Преземени почетни чекори	Неприменето
22. Употреба на цела низа инструменти на политики, вклучувајќи ги оние со кои се промовира пазарна транспарентност и цени со кои се рефлектираат реалните економски и социјални трошоци и трошоци за животна средина на производите и услугите		PM		
23. Разгледување на можност за пренасочување на оданочувањето од работната сила кон трошењето ресурси и енергија и/или загадување				PM
24. Насока за 2008 година за реформа на секторите со негативно влијание врз одржливиот развој				PM
25. Координација на одржливиот развој меѓу различни извори за	НП	НП		НП

финансирање на ЕУ

Вкупен резултат	0	1		2
-----------------	---	---	--	---

Табела 11: Финансирање и економски инструменти

Комуникација, мобилизирање на учесниците и зголемување на успехот	Целосно применето	Делумно применето	Преземени почетни чекори	Неприменето
26. Зголемување на јавната свест за одржливиот развој			PM	
27. Подготовка за учество на 50-годишна реалистична визија за одржлив развој				PM
28. Таргетирање на комуникациите на најсоодветно ниво			PM	
29. Одржливи заедници, вклучувајќи понатамошно зајакнување на Агенда 21				PM
Потпишување на Заложбата од Алборг				
30. Промоција на „Кампања за европски одржливи градови“				PM
31. Предлог во 2007 година, во согласност со Европската алијанса за корпоративна социјална одговорност, за зајакнување на дијалогот меѓу политичарите, деловните лидери и меѓу работничките и невладините организации				PM
32. Поздравување на иницијативите на граѓанското општество со кои се создава сопственост врз одржливиот развој				PM
Промовирање целосна имплементација на Архуската конвенција				
Вкупен резултат	0	0	2	5

Табела 12: Комуникација, мобилизирање на учесниците и зголемување на успехот

Спроведување, следење и следни активности	Целосно постигнато	Делумно постигнато	Преземени почетни чекори	Непостигнато
33. Известување за напредокот со почеток од септември 2007 година врз основа на одржливи показатели базирани на Извештајот од следењето	НП	НП		НП

на одржливиот развој на ЕУРОСТАТ што ќе се ажурира секои две години			
34. Развој на соодветни показатели за одржлив развој	НП	НП	НП
35. Прегледување и понатамошен развој на показателите за одржлив развој во смисла на квалитет, споредливост и релевантност во врска со новата Стратегија за одржлив развој на ЕУ	НП	НП	НП
36. Разгледување на напредокот од страна на Советот во развојот на показатели за одржлив развој најдоцна во 2007 година и потоа на редовни интервали	НП	НП	НП
37. Назначување национални фокални точки за Стратегијата за одржлив развој кои, најдоцна до јуни 2007 година (а потоа на секои две години) ќе ги обезбедуваат потребните податоци за напредокот во согласност со НСОП			РМ
38. Во декември Европскиот совет (со почеток во 2007 година) треба да го ревидира напредокот во одржливиот развој секои две години вклучувајќи ја поврзаноста со Лисабонската стратегија за пораст и работни места	НП	НП	НП
39. Соработка меѓу Европскиот парламент, Советот и Комисијата за да се обезбеди најширока можна поддршка Исто така, поврзување со националните парламенти	НП	НП	НП
40. Завршување на првите НСОП до јуни 2007 година			РМ
41. Доброволните проверки на НСОП од експерти во соодветната област треба да почнат во 2006 година со првата група земји-членки Подоцнежните проверки од експерти во соодветната област треба да почнат во 2007 година со следната група земји-членки	НП	НП	НП
42. Искористување на постојната Европска мрежа за одржлив развој			РМ
43. Зајакнување или воспоставување национални советодавни совети со			РМ

повеќе учесници за одржлив развој, за да се поттикнува дебата базирана на информации

44. Подобрување на координацијата на внатрешните политики на ЕУ

НП

НП

НП

45. Најдоцна до 2011 година, Европскиот совет ќе одлучи кога треба да се започне со сеопфатен преглед на Стратегијата за одржлив развој на ЕУ

НП

НП

НП

Вкупен резултат

0

0

4

Табела 13: Спроведување, следење и следни активности